

silogizam je filozofski, *epiherema* je dijalektički silogizam, *sofizam* je eristički silogizam, a *aporema* je dijalektički silogizam po kontradiktornoj opreci.⁴ Ovaj četvrti navod pokazuje da te knjige nisu Aristotelove jer se ni na kojem drugom mjestu u svim njegovim knjigama ne spominje to: *aporema*. To uvjerenje osnažuje i to da ovdje razlikuje onu trojicu: filozofa, dijalektičara i erističara za koje se čini da ih u 1. knjizi *O biću*, u 2. poglavljju, kao i Platon, izjednačuje: jednako kao i Platon, donosi u prvoj knjizi *O biću*, u 2. poglavljju: »Sofističko i dijalektičko umijeće bavi se istim rodom <stvari> kao filozofija.« A da se ona bavi istinitom spoznajom bića, rekao je malo prije: »Isto je tako nešto svojstveno biću kao biću, i to je ono o čemu je filozofu dužnost istraživati istinu. Znak je pak toga što se dijalektičari i sofisti javljaju u istom liku kao filozof; sofistika je, naime, samo prividna mudrost, a dijalektičari raspravljaju o svemu. A biće je zajedničko svima.« I tako utvrđuje da se filozof s obzirom na predmet ništa ne razlikuje od te dvojice. Ipak se od dijalektičara razlikuje s obzirom na način svog zadatka, jer dijalektičar je πειραστής⁴, onaj koji kuša <mogućnosti>, a od sofista izborom života, jer sofist slijedi prividnu, a filozof pravu istinu.

Platon je osim toga filozofu ili dijalektičaru pripisao pitanje i odgovaranje, pa je učio da po njima nastaje ne samo ono prespososno opovrgavanje, nego je također učio da po njima u duši nastaje kako mnjenje, tako i znanost o svim bićima – razasuto na mnogim mjestima, koja ćemo mi, u najboljem redu u kojem možemo, sabrati u jedno i otkrit ćemo o kojim nas je metodama za spoznaju istine poučio; da bi se iz tog sabiranja lakše vidjelo što

⁴ Usp. ARIST. Metaph 1004b.25 – 26 ἔστι δὲ ἡ διαλεκτικὴ πειραστικὴ περὶ ὧν ἡ φιλοσοφία γνωριστική, ἡ δὲ σοφιστικὴ φαινομένη, οὖσα δ' οὐ. Usp. također AMMON. GRAMAT. Diff. 001 389.1 001 389.1